

грошової одиниці, стабільності її купівельної спроможності, а також забезпечення рівноважного розвитку економіки взагалі.

- в Конституції України наголошено на тому, що Рада НБУ самостійно планує та затверджує "Основні засади грошово-кредитної політики" на кожний рік та здійснює контроль за її проведенням.

- для економічного зростання пропонується відновити кредитування економіки.

Література

1. Бондаренко Л.А. Нетрадиційні заходи грошово-кредитної політики центральних банків в умовах кризи. *Банківська справа*. 2015. Вип. 2(112). С. 58–61.
2. Бричка Б. Б. Суть, цілі та типи грошово-кредитної політики // *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 40. С. 182-186
3. Дячек С.М. Грошово-кредитна політика України : сутність, загрози, оцінка / С.М. Дячек, О.О. Панасюк // *Вісник ЖДТУ*. – 2013. – No 2 (640). – С. 227–233.
4. Нікіфоров П.О. Теорія та метрологія регулювання грошового обігу / П.О. Нікіфоров. – Чернівці : Вид-во «Рута», 2012. – 240 с.
5. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1999. – No 29. – Ст. 238.

Хвостенко Д.

аспірант кафедри фінансів ім. В. Федосова

Жибер Т.

к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. В. Федосова

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ФІНАНСУВАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Перед національними економіками постала необхідність негайно запроваджувати інформаційні технології і розвивати на їхній основі принципово нові бізнес-моделі. Пріоритети розвитку цифрової економіки значно відрізняються залежно від рівня соціально-економічного та технологічного стану, інституційної зрілості країн. [1].

Розвиток цифрової економіки відбувається стрімко зокрема у фінансовій сфері. Наразі існує можливість доступу та управління фінансами незалежно від свого місцеперебування. Цифрова економіка – це економічна система, складовими якої є інформаційні системи, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, завдяки взаємодії яких відбувається інтеграція реальних господарських процесів (постачання, виробництво, збут) у віртуальний простір [2, с. 17].

Головним досягненням цифрової економіки та підґрунтям застосування інноваційних технологій для визначення фінансового забезпечення є штучний інтелект (Artificial Intelligence – англ.) та квантові обчислення. З допомогою цих технік можливо здійснювати аналіз величезних баз даних, що містять характеристики та операції мільярдів економічних агентів. Окрім використання розрахунків та діагностики цифрового середовища, фінансове забезпечення цифрової економіки має включати матеріально-технічне забезпечення цифрових технологій, енергетичне забезпечення цифрового середовища за певних умов (як то використання відновної «зеленої енергетики»), враховувати ризики щодо рідкісних матеріалів та глобальних виробничих ланцюжків, забезпечувати фінансовими ресурсами розвиток кібербезпеки. Так, у 2019 р. в Україні на модернізацію тільки ліній електро- і інформаційних мереж було витрачено

2138,08 млн грн, а у 2020 р. – 2302,88 млн грн за п'ятьма бюджетними програмами, які виконуються у мережі Міністерства фінансів України. У 2020 р. НЕК «Укренерго» інвестувало у розвиток мереж 3,12 млрд грн, виконавши інвестиційну програму року на 95,3% [1]. Бізнес і приватний ринок не справляються із рівномірним забезпеченням цифрового середовища без державної підтримки, тобто без перерозподілу і витрачання коштів платників податків.

Наступним слід відзначити FinTech. Його використання спрямоване на оптимізацію різного роду фінансових послуг, розрахунків, а також підвищення ефективності функціонування фінансових систем та інших сфер, пов'язаних із наданням робіт, послуг споживачам. Фінансовою передумовою застосування продуктів інформаційно-комунікаційних технологій є капітальні інвестиції суб'єктів господарювання у формування такого виду нематеріальних активів, як «Програмне забезпечення та бази даних». Як показує зіставлення обсягів і темпів зростання капітальних інвестицій у технології та послуги ІКТ та рентабельності діяльності, інвестиції у придбання програмного забезпечення не створюють конкурентні переваги суб'єктам господарювання через високі відносні витрати за користування ними. Рентабельність видів діяльності не корелює із темпами зростання їхніх капітальних інвестицій на програмне забезпечення [1].

Звісно, такий стан справ не означає, що суб'єкти господарювання повинні уникати нововведень у вигляді FinTech та цифрових бізнес-процесів. Навпаки, вони мають тісно співпрацювати зі стартапами, пов'язаними із цифровою економікою, зацікавлювати останніх у впровадженні нових цифрових продуктів та передбачати на їхній розвиток частину прибутку. Серед економічних суб'єктів середнього розміру споживання послуг ІКТ за останні 5 років скоротилося приблизно на 12%. Причиною цього є більш низька платоспроможність та зацікавленість у зниженні собівартості продукції для забезпечення конкурентоспроможності.

Також доцільним буде розкрити питання фінансового забезпечення цифровізації державних фінансів та публічних фінансів як більш широкого поняття; цифровізація фінансових відносин та публічні дані відіграють важливу роль у розвитку держави. Ринкова економіка потребує як державного регулювання, так і державного фінансування широкого кола програм, спрямованих на підтримку конкурентоспроможності бізнесу, проведення комплексних реформ, забезпечення стандартів життєдіяльності громадян, націлених на оновлення фінансової системи.

Пандемія прискорила цифровізацію фінансових, освітніх, адміністративних та інших послуг, сприяла поширенню цифрових фінансових послуг, пов'язаних із цифровою ідентифікацією користувачів, використанням цифрового підпису. Саме для їх регулювання та контролю державних фінансів використовуються надбання цифрової економіки, застосовуються інформаційні технології. На відміну від минулої моделі управління державними фінансами, завдяки розвитку цифрової економіки та впровадження новітніх технологій у фінансовій системі, наразі, управління державними фінансами здійснюється значно легше. Але з'являються додаткові виклики для фінансування вартісної праці та цифрового середовища у публічному секторі для слаборозвинутої економіки України після припинення такого фінансування міжнародними донорами.

Можемо констатувати, що цифрова економіка в умовах глобальних викликів набуває все більш важливого значення в розвитку як економіки в цілому, так і системі фінансів, адже запровадження нових фінансових технологій дає нові можливості та полегшує життя людства.

Література:

1. Антонюк, Л. Л. et al. Цифрова економіка: вплив інформаційно-комунікаційних технологій на людський капітал та формування компетентностей майбутнього. Монографія. КНЕУ, 2021. 337 с.
2. Голянчук Н. В., Голянчук С. Є. «Цифрова економіка» у визначеннях науковців та практиків. Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством: матеріали XIII міжнар. наук.-практ. конф. (Луцьк, 25-26 черв. 2021 р.). С. 14–18.

Хлопцева В.

«Фінанси, банківська справа та страхування», 6 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний
Університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – к.е.н., старший викладач кафедри фінансів ім. В. Федосова Білінець М.Ю.

ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ БАЗИ БЮДЖЕТУ СТОЛИЦІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Зважаючи на те, що Українська держава сьогодні перебуває на етапі перетворень соціально-економічної системи та управлінського механізму, основним аспектом яких виступає євроінтеграційний напрям та підтримка, прийняття і наближення до стандартів економічного та соціального розвитку єврозони, переформатування бюджетної політики та посилення ролі місцевих бюджетів вимагає нового погляду на роль формування дохідної частини місцевих бюджетів та їх місце в складі фінансової системи держави.

Місцеві бюджети - це бюджети, сформовані для виконання повноважень органів місцевого самоврядування. Вони мають дохідну і видаткову частини. Їх за адміністративно-територіальною ознакою можна розділити на сільські; селищні бюджети; міських територіальних громад; районні; обласні; міста Києва; АРК Крим (ст. 5 Бюджетного кодексу України) [1]. Формування дохідної частини бюджетів залежить від таких чинників як: стан економічного розвитку держави, рівень сплати платежів до бюджету, ефективність системи контролю за ними.

Значний вплив на доходи має економічна і соціальна ситуація в країні, політика і пріоритети розвитку суспільства на даному етапі, стратегія і тактика досягнення намічених цілей тощо. Проте в будь-якому випадку головним призначенням мобілізаційних доходів є формування стійкої фінансової бази, яка дозволяє органам державної влади всіх рівнів виконувати свої функції, задовольняти загальнодержавні та регіональні потреби. Призначення доходів - покриття витрат бюджету. Разом з тим слід знайти такі форми фінансових взаємовідносин із суб'єктами господарювання і населенням, методи вилучення в дохідну частину бюджету, які стимулювали б підвищення продуктивності праці, раціональне використання ресурсів, і як наслідок - збільшення надходжень. У цьому полягають фіскальна і стимулююча функції доходів, що забезпечують розширення матеріальної основи їх зростання, зміцнення дохідної частини бюджету. У всіх цивілізованих державах основними методами перерозподілу